

Jizerská padesátka a lyžování v Jizerkách zaplnily velký sál krajské knihovny

05. 04. 2013 15:27

Byly by Jizerské hory bez Jizerské padesátky na lyžích, která od roku 1971 nese přídomek „Memoriál expedice Peru '70“, takové, jak je známe dnes?

Hlavně na tuto otázku se snažili **3. dubna** v Krajské vědecké knihovně v Liberci odpovědět zcela zaplněnému velkému sálu jeden ze zakladatelů Jizerské padesátky na lyžích Ladislav Míka a autor knihy Jizerská 50 – 35 let dálkového běhu na lyžích – Memoriál expedice Peru 1970 Jiří Langer.

A o čem účastník všech ročníků, tedy rekordman v počtu účastí od roku 1968 do roku 2013, když na startu Jizerské padesátky ani jednou nechyběl, zejména hovořil?

„Ve vývoji Jizerské padesátky vidím tři etapy. Ta první trvala do expedice horolezců do Peru v roce 1970, druhá do revoluce v roce 1989 a třetí právě prožíváme. Než se stal závod v roce 1971 Memoriálem expedice Peru '70, byl to rodinný, kamarádský běh, hecovaný soupeřením mezi vodáky, turisty a horolezci TJ Lokomotiva Liberec a spřátelenými oddíly. Už předtím se závodilo o Zlatý cepín, o Šátek Textilany a podobně, ale chyběl závod, kde by si lyžaři, horolezci, my vodáci a další sportovci mohli porovnat výkonnost. A závod na 50 kilometrů se běhal jen v rámci mistrovství republiky, Hančův memoriál, a toho se mohli zúčastnit jen závodníci s licenci, registrovaní lyžaři, s výkonnostní třídou. A tak zakladatel Karel Trousílek tohle všechno zorganizoval,“ prozradil mimo jiné Míka.

Zavzpomínal na staré kamarády – horolezce, vodáky a turisty.

„Karel byl mimořádná vůdčí osobnost. Vždycky, když jsme ráno v 7.30 hodin nastoupili v Liberci do autobusu směr Bedřichov, byl ho plný vůz. Baval nás svými historkami po celou cestu, že jsme málem nemohli nastoupit do stop. Byli mezi námi zasloužilí turisté Jirka Brunclík, Červinka, Tonda Hladík, horolezci Machovič, Jech, Dryml, Urban a my z vodáckého oddílu – Slíva, Pepa Pulc, Milan Málek, Jarda Jahelka, kterému jsme říkali Věna, skvělý singlkanoista. Když jsme pak dojeli do Bedřichova,

každá parta nastoupila na svou trasu. Stopy se tenkrát neupravovaly, a tak jsme si túru po horách pořádně vymakali," vyprávěl o začátcích svého lyžování po návratu z vojny Ladislav Míka a připomněl, že první tři roky se Jizerská padesátka jezdila po trase na velkou Jizerskou louku, dnes už by tam nikoho ochránáři nepustili.

„Krásné bylo to, že všude byly v Jizerkách lesy. V nich nefoukalo, sníh držel. Žel, dnes je tomu naopak, i když se situace značně lepší. Třeba si pamatuji, že Krkonoše nebyly z Jizerských hor skoro vůbec vidět. Jen na Kasárenské cestě byla dvě místečka, ze kterých šlo zahlédnout hřbety Krkonoš," dodal.

Hovořilo se i o původním znaku Jizerské padesátky, kterou kdysi vytvořil výtvarník Karel Frei v sauně, a který, žel, z oficiálních stránek J50 pomalu mizí, stejně jako přídomek – Memoriál expedice Peru „70., a také o výstroji a výzbroji.

„První ročník jsem jel na dřevěných lyžích značky Marathon, hole bambusové, kroužky rovněž, výplet kůže a vosky Skivo. Oblečení: podkolenky, golfky, tílko, svetr, větrovka. Ale již 4. ročník jsem závodil na „sapporách“, které již měly kofixovou skluznici," vypočítal posluchačům špičkové vybavení Ladislav Míka, který v prvním ročníku skončil na 10. místě v čase jen o necelých 19 minut horším než vítěz.

Jiří Langer v druhé části přednášky připomněl zejména tragédii expedice horolezců do Peru v roce 1970 a onu tragédii, kdy pod horou Huascarán zůstala kompletní československá výprava.

„Horolezecká tragédie 31. května 1970 pod peruánským Huascaránem totiž poznamenala další vývoj Jizerské padesátky; od 4. ročníku se stala Memoriálem expedice Peru 1970. Počet účastníků pak stoupal takřka geometrickou řadou. Rekordní byla účast na jubilejním 10. ročníku v roce 1977, startovalo 6 974 závodníků," líčil mimo jiné autor knihy, který ovšem připomněl, že o Jizerské padesátce a horolezcích již psali například Jan Suchl (Cesta končí pod Huascaránem), nebo Jiří Hladík a Lubomír Vejražka (Huascarán – cesta končí, cesta začíná). Pochvalu sklídl liberecký Ski Klub J50a obec Bedřichov, když v roce 2010 u příležitosti 40 výročí zemětřesení v peru vztyčili u výjezdu ze sportovního areálu v Bedřichově Památník horolezců.

V průběhu přednášky pak ukáznění a velmi zaujatí diváci, včetně věrných příznivců Jizerské padesátky Miroslava Kocuma a jeho dcery Zuzany, Josefa Gabriela, Vladimíra Horáčka Bořivoje Pohla, Jiřiny Bártlové, Cyrila Hoidekra, Jany Váňové a mnoha a mnoha dalších, zhlédli řadu dosud nepublikovaných fotografií, které se snad, jak Jiří Langer přislíbil, objeví v novém vydání knihy Jizerská 50 – Memoriál Expedice Peru 1970, která by měla vyjít v roce 2017 k jubilejnímu 50. výročí vzniku Jizerské padesátky na lyžích.

„Obrovským přínosem setkání se zájemci o Jizerské hory a Jizerskou padesátku byla hromada nabídek ke spolupráci. Lidé spontánně slíbili zalovit ve svých archivech a hledat historické fotografie, vzpomínky pamětníků a další dokumenty. S Láďou Míkou jsme měli ohromnou radost," uzavřel Langer a na dálku pozdravil příznivce J50 Václava Vacka z Dubí u Teplíc, který usilovně pracuje na vzniku digitální výsledkové listiny všech ročníků závodu.

„Už je skoro hotov. Byla to strašná práce, vždyť cílem za 46 let projelo přes 165 tisíc běžců," doplnil.

Úspěšný seriál o Jizerských horách pokračuje v květnu přednáškou MVDr. Kláry Pospíšilové na

téma její knihy Krajová jídla a speciality Jizerských hor.

Od září bude cyklus pokračovat některými z následujících témat - Geomorfologické zajímavosti JH, „Hnojový dům“, jeho historie a obyvatelé Poutě v JH, Aleje v JH, Stará poutní cesta k hejnickému obrázku či Počátky Horské služby v JH.

„Doufám, že mezi přednášejícími se objeví například Miloslav Nevrlý a další významní znalci a milovníci Jizerských hor,“ zve už nyní Táňa Kuželková, koordinátorka projektů a vnějších vztahů Krajské vědecké knihovny v Liberci.